

<p>Відокремлений структурний підрозділ «Дніпровський фаховий коледж інженерії та педагогіки Державного вищого навчального закладу «Український державний хіміко-технологічний університет»</p>	<p>СИЛАБУС навчальної дисципліни</p> <p>БЕЗПЕКА ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ, ОСНОВИ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ ТА ОХОРОНИ ПРАЦІ</p>
	<p>Галузь знань: 27 Транспорт</p> <p>Спеціальність: 275.03 Транспортні технології (на автомобільному транспорті)</p> <p>Освітньо-професійна програма: Транспортні технології (на автомобільному транспорті)</p> <p>Ступінь (рівень) освіти: перший (бакалаврський)</p> <p>Дні занять та консультацій: згідно з розкладом</p> <p>Рік навчання: 1-й</p> <p>Семестр: 2-й</p> <p>Кількість кредитів: 4</p>
	<p>Викладач: Ольга КРЮКОВСЬКА, кандидат технічних наук, доцент, викладач Електронна пошта: olga.krukovska@i.ua Сторінка дисципліни на сайті викладача: http://surl.li/eqgej</p>

Силабус складено на основі робочої програми навчальної дисципліни, обговорено та схвалено на засіданні циклової комісії хіміко-технологічних дисциплін, охорони праці, безпеки життєдіяльності та екології

Протокол від “_____” _____ (назва) 20__ року № _____

Голова циклової комісії _____ (Оксана ДУСМАТОВА)
(підпис) (І. П.)
“_____” _____ 20__ року

Голова робочої групи (гарант) освітньо-професійної програми

_____

1. Опис дисципліни

Мета: формування системи найбільш загальних знань про безпеку життєдіяльності, середовища, обладнання та окремих інструментів праці, ідентифікацію та класифікацію потенційних небезпек, їх властивості, способи і засоби захисту від їх впливу, основи санітарно-гігієнічних умов праці та методи профілактики професійних захворювань, загрози, що ведуть до надзвичайних ситуацій, характер їх проявів і дії на людей та об'єкти економіки, способи та засоби цивільного захисту населення і територій при виникненні надзвичайної ситуації, принципи надання першої долікарської допомоги; опанування професійних компетентностей для вчасного реагування на питання безпеки та охорони праці для збереження працездатності і здоров'я працюючих.

Формат навчальної дисципліни – лекції, семінарські, практичні заняття, консультації. Підсумковий контроль – екзамен.

Компетентності та програмні результати навчання відповідно до освітньо-професійної програми

Програмні компетентності	
Загальні компетентності	ЗК-02. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. ЗК 09. Навики здійснення безпечної діяльності.
Програмні результати навчання, визначені стандартом	
Результати навчання	РН-1. Брати відповідальність на себе, проявляти громадянську свідомість, соціальну активність та участь у житті громадянського суспільства, аналітично мислити, критично розуміти світ. РН-3. Давати відповіді, пояснювати, розуміти пояснення, дискутувати, звітувати державною мовою на достатньому для професійної діяльності рівні. РН-9. Розробляти, планувати, впроваджувати методи організації безпечної діяльності у сфері транспортних систем та технологій.

2. Структура навчальної дисципліни

№	Тема	Зміст теми	Завдання/ Форми контролю
1 курс, 1 семестр			
Змістовий модуль 1			
1	Тема 1. Категорійно-понятійний апарат з безпеки життєдіяльності	Модель життєдіяльності людини. Теоретичні основи безпеки життєдіяльності. Методологічні основи безпеки життєдіяльності. Від безпеки людини до національної та безпеки людства. Основні поняття та визначення.	Тести, презентації, обговорення
2	Тема 2. Джерела небезпеки, вражаючі, небезпечні та шкідливі фактори	Таксономія, ідентифікація та квантифікація небезпек. Види небезпек. Класифікація небезпек. Безпека в системі «людина-техніка-середовище».	Тести, презентації, індивідуальні та групові завдання, обговорення, ситуаційні, проблемні завдання
3	Тема 3. Небезпеки, які можуть призвести до надзвичайної ситуації	Глобальні проблеми людства. Природні небезпеки. Техногенні небезпеки. Соціальні та соціально-політичні небезпеки.	Тести, презентації, індивідуальні та групові завдання, обговорення, ситуаційні, проблемні завдання
Змістовий модуль 2			
4	Тема 4. Ризик як критерій і об'єкт забезпечення безпеки	Ризик як кількісна оцінка небезпеки. Індивідуальний та груповий ризик. Концепція прийняттого ризику. Рівні ризику. Управління виявленим ризиком	Тести, презентації, індивідуальні та групові завдання, обговорення, ситуаційні, проблемні завдання
5	Тема 5. Забезпечення безпеки життєдіяльності	Загальна модель забезпечення безпеки життєдіяльності на виробництві та в побуті. Основні напрями забезпечення безпеки життєдіяльності. Надання першої долікарської допомоги.	Тести, презентації, індивідуальні та групові завдання, обговорення, ситуаційні, проблемні завдання
6	Тема 6. Основи державної політики у сфері цивільного захисту	Єдина державна система цивільного захисту (ЄДС ЦЗ). Режими функціонування ЄДС ЦЗ. Організація ЦЗ на об'єкті господарської діяльності. Міжнародне співробітництво у сфері цивільного захисту.	Тести, презентації, індивідуальні та групові завдання, обговорення, ситуаційні, проблемні завдання

№	Тема	Зміст теми	Завдання/ Форми контролю
Змістовий модуль 3			
7	Тема 7. Надзвичайні ситуації та їх наслідки	Критерії переходу небезпечної події в надзвичайну ситуацію. Класифікація надзвичайних ситуацій. Рівні надзвичайних ситуацій. Класифікатор надзвичайних ситуацій України. Категорії об'єктів господарювання за рівнем загрози виникнення надзвичайної ситуації. Надзвичайні ситуації природного характеру. Надзвичайні ситуації техногенного характеру. Надзвичайні ситуації соціального та воєнного характеру. Захист населення та територій від надзвичайних ситуацій. Локалізація надзвичайних ситуацій та ліквідація їх наслідків.	Тести, презентації, індивідуальні та групові завдання, обговорення, ситуаційні, проблемні завдання
8	Тема 8. Завдання і структура охорони праці. Основні поняття та визначення	Повітря робочої зони. Джерела та оцінка мікроклімату робочої зони. Акустичні фактори виробничого середовища. Джерела, оцінка та методи захисту від шуму, вібрації. Джерела, оцінка та методи захисту від ультра- та інфразвуку. Джерела, оцінка та методи захисту від вібрації. Джерела, оцінка та заходи захисту від електромагнітних полів та різних видів випромінювання. Виробниче освітлення. Гігієнічна класифікація праці. Санітарно-гігієнічні вимоги до територій, виробничих та допоміжних приміщень об'єктів господарської діяльності (ОГД). Специфіка виробничої санітарії та гігієни праці на комп'ютеризованих робочих місцях.	Тести, презентації, індивідуальні та групові завдання, обговорення, ситуаційні, проблемні завдання
9	Тема 9. Безпека технологічного обладнання та процесів. Електробезпека. Пожежна безпека	Безпека праці на сучасному виробництві. Організація праці на робочому місці. Електробезпека. Актуальність проблеми електробезпеки. Дія електричного струму на людину. Нещасні випадки на виробництві. Пожежна безпека на підприємстві. Законодавча та нормативно-правова база охорони праці.	Тести, презентації, індивідуальні та групові завдання, обговорення ймовірних сценаріїв та ситуацій.

№	Тема	Зміст теми	Завдання/ Форми контролю
		Розслідування та облік нещасних випадків. Профілактика виробничого травматизму.	
			Екзамен

3. Рекомендовані джерела інформації

Базові:

1. Безпека життєдіяльності. Толок А.О., Крюковська О.А. / Навч. посібник. 2012. – 215 с.
2. Жидецький В.Ц. Основи охорони праці : підручник. Львів: УАД, 2006. 336 с.
3. Геврик С.О., Сомар Г.В., Пешко Л.П. Техніка безпеки : навч. посібн. для студ.вищ. навч. закл. Київ: Ельга, 2006. 316 с.
4. Охорона праці та промислова безпека: навч. посіб. / К. Н. Ткачук та ін., Київ: 2009. – 252 с.
5. Охорона праці та цивільний захист: Підручник для студентів, які навчаються за спеціальностями галузей знань «Автоматизація та приладобудування» / О. Г. Левченко, О. І. Полукаров, В. В. Зацарний, Ю. О. Полукаров, О. В. Землянська. За ред. О. Г. Левченка. – Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. – 420 с.

Допоміжні:

1. Практикум з безпеки життєдіяльності (для студентів вищих навчальних закладів гуманітарних спеціальностей). Левчук К.О., Крюковська О.А., Романюк Р.Я. / Навч. посібник. Кам'янське: ДДТУ, 2018 – 212 с.
2. Практикум з охорони праці в галузі та цивільного захисту: навчальний посібник / К. О. Левчук, О. А. Крюковська, Р. Я. Романюк. – Кам'янське : ДДТУ, 2021. –200 с.

Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт Міністерства охорони здоров'я. [Moz.dov.ua\pro-ministerstvo://www.mon.gov.ua](http://moz.dov.ua/pro-ministerstvo://www.mon.gov.ua)
2. Інформаційно-пошукова правова система «Нормативні акти України (НАУ)». <http://www.nau.ua>

4. Політика дисципліни

- Порушення термінів виконання завдань та перескладання. Відпрацьовувати пропущені заняття відповідно до графіку проведення консультацій та за допомогою технологій дистанційного навчання.
- Політика щодо академічної доброчесності. Дотримуватись принципів академічної доброчесності, правил цитування під час створення презентацій, відповідей на заняттях, підготовки доповідей.
- Політика щодо відвідування занять. Відвідування всіх видів занять є обов'язковим. У зв'язку з відсутністю на заняттях з поважної причини (хвороба, форс мажорні обставини) навчання може здійснюватися із застосуванням дистанційних технологій навчання.

5. Оцінювання

Оцінювання здобувачів освіти здійснюється за 100 бальною шкалою (відповідно до освітнього ступеня бакалавр).

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів завсі види навчальної діяльності	Шкала оцінювання: ЄКТС			Шкала оцінювання: національна
	Оцінка ЄКТС	Пояснення	для заліку	Оцінка за національ- ною чотири- бальною шкалою
90–100	A	ВІДМІННО – здобувач освіти володіє глибокими і дієвими знаннями навчального матеріалу, аргументовано використовує їх у нестандартних ситуаціях, виявляє неординарні творчі здібності в навчальній діяльності; вільно володіє науковими термінами, уміє знаходити джерела інформації, аналізувати їх та застосовувати у практичній діяльності або у науково-дослідній роботі; здатний за опомогою викладача підготувати виступ для студентської наукової конференції, визначити програму своєї пізнавальної діяльності.	зараховано	відмінно
82-89	B	ДУЖЕ ДОБРЕ – здобувач освіти володіє глибокими і міцними знаннями, здатний використовувати їх у нестандартних умовах, може робити аргументовані висновки, практично оцінювати окремі нові факти, явища, процеси. Вирішує творчі завдання, здатен сприймати іншу позицію, як альтернативу, знає суміжні дисципліни, в навчанні користується додатковими джерелами інформації. Відповідь його повна, логічна і обґрунтована.	зараховано	добре
74-81	C	ДОБРЕ – здобувач освіти володіє достатньо повними знаннями, вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних умовах; розуміє основоположні теорії і факти, логічно висвітлює причинно-наслідкові зв'язки між ними; вміє аналізувати, робити висновки з технічних та економічних розрахунків, складати прості таблиці, схеми. Вміє працювати самостійно, підготувати реферат і захищати його положення. Відповідь його повна, логічна, але з деякими неточностями.		
64-73	D	ЗАДОВІЛЬНО – здобувач освіти розуміє суть дисципліни, виявляє розуміння основних положень навчального матеріалу; може поверхово аналізувати події, ситуації, робити певні висновки, самостійно відтворити більшу частину матеріалу. Відповідь може бути правильною, але		

		недостатньо осмислена.		задовільно
60-63	Е	ЗАДОВІЛЬНО (ДОСТАТНЬО) – здобувач освіти має початковий рівень знань, володіє необхідними вміннями та навичками для вирішення стандартних завдань; виявляє розуміння основних положень навчального матеріалу; здатний з помилками дати визначення понять та категорій, що вивчаються; може самостійно оволодівати частиною навчального матеріалу, але висновки робить нелогічні, непослідовні.		
35-59	FX	НЕЗАДОВІЛЬНО – з можливістю складання іспиту: здобувач освіти мало усвідомлює мету навчально-пізнавальної діяльності; слабо орієнтується в поняттях, визначеннях; самостійне опрацювання навчального матеріалу викликає значні труднощі; робить спробу розповісти суть заданого, але відповідає лише за допомогою викладача на рівні "так" чи "ні"; однак може самостійно знайти в підручнику відповідь.	не зараховано з можливістю повторного складання	незадовільно
0-34	F	НЕЗАДОВІЛЬНО – з обов'язковим повторним курсом: здобувач освіти не володіє необхідними знаннями, вміннями, навичками та науковими термінами, демонструє низький рівень комунікативної культури.	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	

Розподіл балів, які отримують здобувачі освіти

Вид роботи	Кількість	Сума балів
Змістовий модуль 1		
1. Виконання практичної роботи	-	-
2. Виконання завдання на семінарському занятті	1	5
3. Тематичний контроль	1	15
Разом		20
Змістовий модуль 2		
1. Виконання практичної роботи	2	10
2. Тематичний контроль	1	15
Разом		25
Змістовий модуль 3		
1. Виконання практичної роботи	1	5
2. Тематичний контроль	1	15
Разом		20
1. Виконання комплексної контрольної роботи	1	5
2. Екзамен		30
Усього		100